

***Právo na zachování menšinového jazyka a kultury v mezinárodním právu
(tradiční menšiny versus imigranti)***

Předložená diplomová práce v celkovém rozsahu 62 stran se zabývá tématem práva na zachování menšinového jazyka, které je pro Českou republiku tématem poměrně nosným a aktuálním. V České republice v současné době žije řada národnostních menšin, z nichž mnohé disponují oficiálním statutem národnostní menšiny. Lze očekávat, že v návaznosti na prudký nárůst počtu cizinců v ČR v posledních letech může být v brzké budoucnosti daleko více menšin, které ubudou o formální postavení národnostní menšiny usilovat. Zároveň ČR před relativně krátkou dobou ratifikovala Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků a je tedy zajímavé se podívat, jak se staví k jejím vnitrostátním dopadům. Autorka zvolila jako motiv své práce otázku, jak se lingvistická práva imigrantských komunit odlišují od lingvistických práv menšin tradičně žijících na území. Výběr tématu tedy hodnotím kladně, jedná se o otázku, která je nová a dává prostor pro vlastní výzkum a závěry.

Kromě úvodu a závěru je práce členěna do dvou hlavních částí, v orientaci napomáhá přehledný podrobný obsah. Struktura práce je vyvážená, autorka přechází od obecných informací ke konkrétním, na příkladu ČR pak hovoří o konkrétních aspektech vnitrostátní právní úpravy a vplynutí mezinárodního práva do vnitrostátní teorie a praxe. Místy až popisné pasáže slouží převážně jako podklad pro následný rozbor a zhodnocení dané otázky. Zajímavým se jeví použití poměrně netradiční metody rozhovoru, která přináší další, nové pohledy na problematiku.

První část práce je věnována ukotvení tématu v mezinárodněprávních instrumentech, dostatek prostoru věnuje autorka především Evropské chartě regionálních či menšinových jazyků. V druhé části užívá zjištěných informací pro zhodnocení vnitrostátního zákonodárství v ČR, kde využívá i metody rozhovoru k zjištění nejen implementace práv, ale i jejich praktické aplikace. Na diplomovou práci, která je psána na katedře mezinárodního práva, jsem postrádala více (i kritického) zhodnocení relevantních mezinárodněprávních instrumentů s ohledem na zjištěné aspekty v právu vnitrostátním. Pasáže, které se instrumentům věnují, jsou poměrně popisné a slouží spíše jako východisko pro úvahy v rámci práva vnitrostátního,

byť např. na straně 40 a 41 krátké propojení nalezneme. Stejně tak mi v závěru chybělo explicitní zodpovězení v úvodu položené otázky ohledně odlišností lingvistických práv imigrantských komunit a lingvistických práv menšin tradičně žijících na území, což by mohla autorka udělat na ústní obhajobě.

Diplomantka vycházela z adekvátního výběru vědecké literatury, zdařile používala relevantních primárních pramenů; standardním způsobem zohlednila prameny poznatků v poznámkách pod čarou. Studie je napsána odborným jazykem, formální požadavky kladené na tento druh vědecké práce považuji za splněné.

Závěr:

Diplomantka předložila kvalitní, podrobně a pečlivě zpracovanou práci. Považuji ji za původní, dobře a pečlivě zpracovanou a doporučuji ji k obhajobě.

V ústní obhajobě by se diplomantka mohla zaměřit na následující okruhy otázky:

Zvažovala autorka poté, co zpracovala téma i z pohledu vnitrostátního práva, že by měly své místo i nějaké úpravy problematiky v mezinárodním právu *de lege ferenda*?

Je podle názoru autorky na místě vytváření podrobnější partikulární právní úpravy otázky jazykových práv imigrantů (imigrantských komunit, nových menšin)? Jak se k případné regionální úpravě staví v jiných částech světa? Je otázka podrobnější závazné úpravy v současnosti aktuální pro Evropskou unii?

Domnívá se autorka, že v rámci úpravy v České republice je možné se adekvátně dovolat práv vyplývajících z uvedené partikulární právní úpravy problematiky? Považovala by za vhodné, aby existovaly širší procesní záruky práv menšinových jazyků obecně?

V Praze, dne 22. 9. 2008

Mgr. Věra Honusková